

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 29 april 2009

[...]

[...]

Mevrouw de Directeur-generaal,

Ter zitting van 30 januari 2009 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die tegen De Lijn werd ingediend omwille van de volgende feiten.

1. Op de lijnen Brussel – Grimbergen – Humbeek (lijnen 230 tot 233), Brussel – Wemmel (lijnen 240 tot 243) en Brussel-Londerzeel (lijnen 250 en 251) staat de bestemming van de bussen nog enkel in het Nederlands aangeven wanneer zij richting Brussel rijden.
2. Op dezelfde lijnen worden aan boord van de bussen ook nog slechts eentalig Nederlandse uurroosters ter beschikking gesteld van de reizigers.

*

* *

Op de vraag om inlichtingen van de VCT antwoordde u het volgende.

"De Vlaamse Vervoermaatschappij is onderworpen aan de wetgeving op het gebruik der talen in bestuurszaken en heeft zich steeds gehouden aan de adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. OP een buslijn die zowel eentalig Nederlandse gemeenten als gemeenten uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aandoet, werd in het verleden de bestemmingsaanduiding – ion de zin van de talwetgeving een "mededeling aan het publiek" – in het Nederlands en het Frans weergegeven over de gehele lengte van de lijn.

De adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht 37.134 van 17 november 2005 en 37.193 van 10 januari 2006 hebben De Lijn nu de mogelijkheid gegeven om op dergelijke lijnen de bestemming enkel in het Nederlands weer te geven wanneer de autobussen zich op eentalig Nederlands gebied bevinden.

De Vlaamse Vervoermaatschappij heeft op grond van deze adviezen op haar autobussen een systeem geïnstalleerd waardoor zij op de ritten van en naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest thans tweetalige of alternerende bestemmingsaanduidingen voeren wanneer zij zich bevinden op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of van de randgemeenten, en uitsluitend Nederlandstalige bestemmingsaanduidingen voeren wanneer zij zich bevinden op eentalig Nederlands gebied.

Op dergelijke lijnen zijn alle andere mededelingen aan het publiek in het Nederlands, met Franstalige informatie beschikbaar bij de chauffeur voor de klanten die zulks wensen."

*

* *

Als gecentraliseerde dienst van de Vlaamse regering valt de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn onder de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

De bedoelde lijnen doen gemeenten van Brussel-Hoofdstad en van het Nederlandse taalgebied aan. De VCT constateert dat de voornoemde wet voor dit soort diensten, wat de berichten en mededelingen aan het publiek betreft, in geen enkel taalvoorschrift heeft voorzien.

Bij gebrek daaraan dient artikel 35, §1, b, van de SWT te worden toegepast. Zij zijn derhalve onderworpen aan dezelfde regeling als die van de in Brussel gevestigde plaatselijke diensten.

1. Bestemmingsaanduiding

De bestemmingsaanduidingen op de bussen zijn berichten en mededelingen aan het publiek.

De VCT is van oordeel dat het aanbrengen van tweetalige alternerende panelen die de bestemming anders aangeven naar gelang van het feit of de bussen zich bevinden op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de randgemeenten of op dat van eentalige gemeenten van het eentalig Vlaams Gewest, strookt met de rechtspraak van de VCT.

Het eerste deel van de klacht is dus ontvankelijk maar niet gegrond.

2. Eentalig Nederlandse uurroosters aan boord van de bussen

Uurroosters zijn berichten of mededelingen aan het publiek. Naar luid van artikel 18 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) moeten die gesteld worden in het Nederlands en in het Frans (cf. advies 34.263 van 9 oktober 2003 dat verwijst naar advies 27.118 van 6 juli 1999).

De klacht is dus ontvankelijk en gegrond.

De VCT neemt akte van het feit dat op dergelijke lijnen alle andere mededelingen aan het publiek in het Nederlands zijn, met Franstalige informatie beschikbaar bij de chauffeur voor de klanten die zulks wensen."

*
* *

Twee leden van de VCT zijn een andere mening toegedaan nopens het luik van dit advies waarin een antwoord wordt geformuleerd op de Nederlandstalige bestemmingsaanduidingen op bussen van De Lijn op de lijnen 230 en 233 (Grimbergen-Humbeek), 240 tot 143 (Brussel-Wemmel) en 250-251 (Brussel-Londerzeel).

Zij zijn van mening dat de bestemmingsaanduidingen op de bussen dienen te alterneren tussen eentalig Nederlands en tweetalig Nederlands-Frans, slechts afhankelijk van het overschrijven van de gewestgrens Vlaanderen-Brussel.

In het homogeen Nederlandstalig gebied en in de Vlaamse randgemeenten moeten de bestemmingsaanduidingen uitsluitend in het Nederlands zijn; op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dienen de bestemmingsaanduidingen tweetalig Nederlands-Frans te zijn.

In de Vlaamse randgemeenten zijn de bestemmingsaanduidingen op bussen van De Lijn niet louter gericht ter attentie van inwoners van die faciliteitengemeenten in de rand rond Brussel. Zij zijn gericht aan inwoners en bezoekers van het homogeen Nederlandstalig gebied, met

inbegrip van de Vlaamse randgemeenten. Te Brussel zijn zij gericht aan inwoners en bezoekers van het tweetalig Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Respectievelijk zijn zij dus uitsluitend in het Nederlands (Vlaanderen) of in het Nederlands en het Frans (Brussel) te stellen.

*
* *

Dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS